

Hanna Dziechcińska

"O staropolskim paszkwilu imiennym i jego odmianie epigramatycznej",
Hanna Dziechcińska, "Pamiętnik Literacki" z.4 (1973) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 209

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) DYDUCHOWA Barbara: Elementy narracji i konstrukcji gawędowej w twórczości nowelistycznej A. Dygasińskiego. "Ruch Literacki" 1973 z.6 s.355-367.

Punktem wyjścia artykułu jest stwierdzenie, że w pisarstwie nowelistycznym Adolfa Dygasińskiego widoczna jest wyraźnie tendencja do nadawania światu przedstawionemu wymiarów obiektywnych - sytuacja narracyjna części nowel ma charakter bezosobowy. Utwory nowelistyczne pochodzące z późniejszego okresu twórczości pisarza zawierają też wiele cech gatunkowych właściwych gawędzie. Autorka polemizuje ze zdaniem J.Z. Jakubowskiego, według którego nowele Dygasińskiego wprost oparte są na wzorach gawędowych. Jej zdaniem Dygasiński ze wszystkich cech gawędy wybrał dwie - znajomość środowiska i technikę narracji.

BP/52/29

K.Z.

(II) DZIECHCIŃSKA Hanna: O staropolskim paszkwilu imiennym i jego odmianie epigramatycznej. "Pamiętnik Literacki" 1973 z.4 s. 23-42.

Artykuł dotyczy materiału literackiego pochodzącego z wieku XVI, czyli okresu, gdy dominowały w paszkwilu formy epigramatyczne, przywoływane w celu ośmieszenia i zdeprecjonowania jednoznacznie wskazanej osoby. Wywód analityczny - skupiony m.in. na kategoriach stylistycznych w rodzaju ironii i sarkazmu jako komponentów satyry imiennej oraz relacji osobowych znamienne kształtujących się w omawianym gatunku - zmierza jednocześnie do zaprezentowania paszkwilu w jego szerszych odwołaniach: literackich i pozaliterackich. Pierwsze - to kwestia adaptacji tradycji literackiej, antycznej i renesansowej; drugie - to nawiązywanie poprzez tradycję literacką do określonych typów kultury i obyczajowości, a ściślej - w omawianym przypadku - do kultury spektaklu, dyskursu, gry literackiej, zabawy.

BP/52/30

H.D.